

gent:

STADSBOUWM \square \square ST \square R
GENT

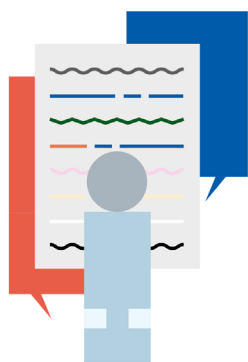
NETWERKDAG VOOR SOCIALE VERENIGINGEN

28 SEPTEMBER 2024 - DE PUNT

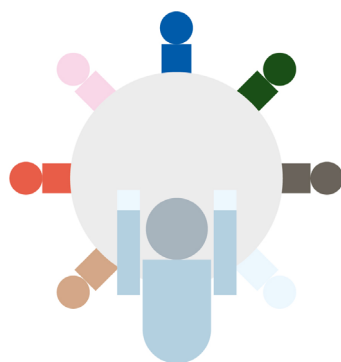
EEN BOUWMEESTER BOUWT NIET
1999 - 2005

SBM
GENT
■■

VIER ROLLEN VOOR DE BOUWMEESTER

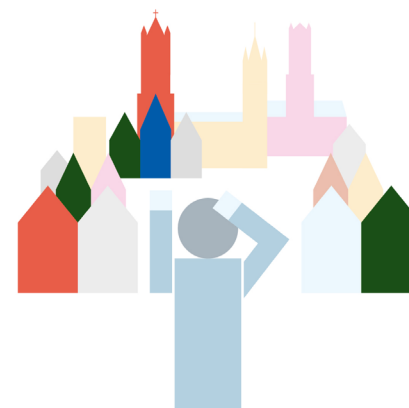
ADVISEUR

ORGANISATOR

AANJAGER

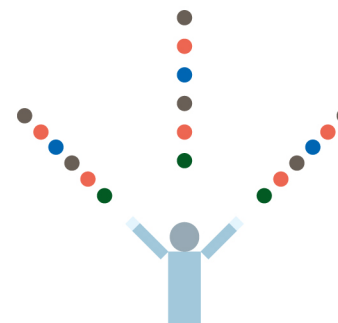

INSPIRATOR

VERANKERING STADSBOUWMEESTERSCHAP

1 – TEAM STADSBOUWMEESTER

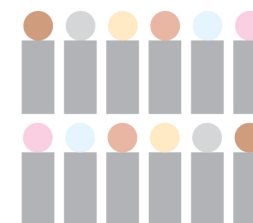
2 – BOUWMEESTERANTENNES

3 – GENTMAKERS

4 – GENTBOUWERS

5 – GENTENAARS

HELIKOPTERBLIK

gent: STADSESSAY N 1

BREED
WONEN

SBM
GENT
m m

gent: STADSESSAY N 2

BETON
SCHRA(A)P

SBM
GENT
m m

gent: STADSESSAY N 3

BROKKEL
BRUG

SBM
GENT
m m

gent: STADSESSAY N 4

STADSGEBOUW 2.0

SBM
GENT
m m

gent: STADSESSAY N 5

VASTHOUDGOED

SBM
GENT
m m

gent: STADSESSAY N 5

HOGERBOUW

SBM
GENT
m m

gent: STADSESSAY N 7

HUISJE TUINTJE

SBM
GENT
m m

gent:

STADSESSAY
N ————— 8

ARMOE
TROEF

SBM
GENT
■■■

gent:

STADSESSAY
N

DRAFT

ARM
TROU

SBM
GENT
■■■

wie over architectuur wil spreken...

Ik ben geen architect. Iemand anders moet dat maar eens ontwerpen. - Sophie

Wij spreken meestal af aan Macdonalds.

Ik heb het gevoel dat een route die je dagelijks neemt jou ook kent, ja haakt die route garandeert om je beste route of gelukkig was. Die route weet meer over jou dan je denkt.

De route weet meer over jou dan je denkt.

Handwritten notes and sketches on a wooden table in the foreground, including a small map and some text.

Exclusief Inclusief Ontwerpen voor Gent

Editoriaal

Architectuur Platform Gent

01 Januari 2024

● Gent
● Architectuur
● Platform

Hoe ziet Gent er in de toekomst uit als het van jongeren afhangt? De enige manier om dat te weten te komen, is door het hen te vragen en te laten verbeelden. heel wat jongeren zijn aan de slag gegaan. En het resultaat kan je binnenkort bekijken op de expo Exclusief Inclusief, in de etalageruimte van de oude stadsbib op het Woodrow Wilsonplein.

Architectuur Prijs Gent, Editie 2021

6 oktober 2024

- 16.00u: opening tentoonstelling
(@vitrine oude bib)**
- 17.30u: prijsuitreiking
(@wintercircus)**

**inschrijven via website
architectuur.gent**

gent:

STADSESSAY
N ————— 8

ARMOE
TROEF

SBM
GENT
■■■

#1 Wij stadsmakers, soms o zo arm van geest.

De glazen achtergevel met raamwerk van padoek biedt toegang tot een terras en een heerlijk ruime tuin. Onder het ronde bloemenperkje zit de septische put. Tuinstoelen 'Roxo' van Ikea, tafel 'King' van Progarden.

"Wij gaan uit van wie de bewoners zijn en - vooral - hoe ze leven. Dat proberen we te vertalen in een ontwerp."

#1 WIJ STADSMAKERS, SOMS O ZO ARM VAN GEEST

- > maatschappelijke ondersteuning als ruimtelijke opgave
- > wint aan belang binnen een context van deinstitutionalisering en vermaatschappelijking van zorg (en welzijnsondersteuning)
- > blinde vlek voor veel stadsmakers (*als groep zijn we weinig representatief*)
- > hand in eigen boezem / buiten comfort zone
- > vocabularium schiet tekort (armoede / kwetsbaarheid / onderaan de ladder / ...)
- > essay heeft een drieledige structuur: stad --> buurt --> woning

**ZOLANG DE STAD
KAN SPONZEN...**

A woman in a black jacket and dark pants is walking from left to right in the foreground. In the background, there is a wall with a colorful mural. The mural features a red heart shape with a yellow banner across it that says "GENTJE" in blue, stylized letters. The wall is also painted in shades of green and blue. The scene is outdoors, with trees and a building visible in the distance.

#2

**Sociaal beleid is lokaal
beleid, lokaal beleid is
sociaal beleid...**

#2 SOCIAAL BELEID IS LOKAAL BELEID, LOKAAL BELEID IS SOCIAAL BELEID...

- > sociaal beleid 'landt' altijd lokaal, sociaal werk ontstaat vaak van onderuit, en dit geldt des te meer tegen het licht van deinstitutionalisering.
- > lokaal niveau *moet het gat dichtrijden...*
- > hefboomen om aan sociaal beleid te doen zitten in grote mate in andere beleidsdomeinen.
- > vandaar het belang om op lokaal niveau in alle beleidsdomeinen een sociale reflex te hebben, ook en vooral in de ruimtelijke disciplines!

+25km
Community Center
De Zande

Simon Allemeersch

322 thuisloze jongeren

Psychiatrisch centrum
Guislain

Clara Coppens
aPart-De Toeren

Stappen vzw

De Kiekenstraat

Shelter Lator
Adentro

MSOCGent
OverkopGent

Koen Hermans et al.
Oranjehuis Columbus

Radar

Prison Gent

CAW Oost-Vl

Klaprozen vzw
Eiela

#3 ... en da's een thuis- match voor de stad!

Lionshulp
Mattijs Reijmery

Therapiehuis Karus

Steevliet vzw

Dagcentrum De Twijg

De Sleutel

aPart- Betsberg & Kerkhoek
+ 15km

Karus - Campus Melle

Tanderuis

#3 ... EN DA'S EEN THUISMATCH VOOR DE STAD!

- > als het op armoedebeleid, zorg en welzijn (maatschappelijke ondersteuning in de brede zin, dus) aankomt, dan is zowel de vraag als het aanbod groot in de stad.
- > VRAAG: armoede niet homogeen gespreid, de stad heeft hogere concentraties
- > AANBOD: enorm groot netwerk aan (ook heel veel kleine) middenveldactoren, waardoor er nabijheid mogelijk is, maar ook een aanpak op maat van veel noden
- > Stad en stedelijkheid als een specifieke conditie (of een morele verplichting?) wat betreft (kans)armoede en maatschappelijke kwetsbaarheid.

#4 Elk zijn deel is niets te veel.

open huis
momenteel enige sociale
infrastructuur in de wijk

WEL: voedselbedeling in het
open huis; ten behoeve van
100 gezinnen

studenten

studenten psychologie in
een wijk met grote nood aan
psychologische zorg

hangjongeren
's nachts vind je
alles te koop aan de
jachtreef

fietslessen
veel ongebruikte
ruimte, uit het zicht

nachtlawaai

Artevelde Hogeschool

campus in de
buurt, buurt in de
campus

Delhaize

enige
supermarkt
in de wijk

Campus OCMW

hulp- en dienst-
verleningscluster
aan

enig plaats

NIET: welkom in de 10
restaurants die met publieke
middelen uitgebouwd worden

publiek gesubsidieerde
restaurants

Wijk met trots

wijk werd gebouwd als een ensemble
met architecturale allure. In de
renovatie-operatie lijkt dat vergeten
te zijn

plint zht programma
aan marktconforme
vraagprijs

onder begeleiding
naar trainingsvelden
(wegens te ver)

KAAG
Foundation

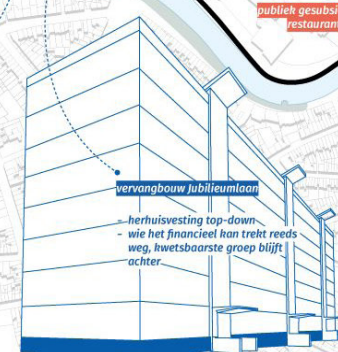

mobile hulpverleners

- flatwacht
- mobile geestelijk gezondheidswerker
- wijkregisseur
- (jeugd)straathoewerker
- antennewerking LDC

vervanbouw Jubileumlaan

- herhuisvesting top-down
- wie het financieel kan trekt reeds
weg, huwetsbaarste groep blijft
achter

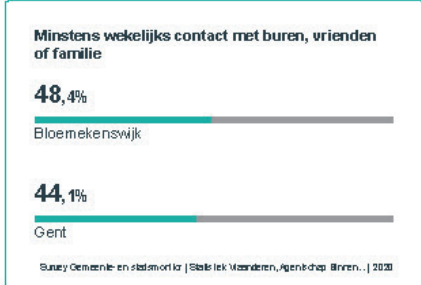
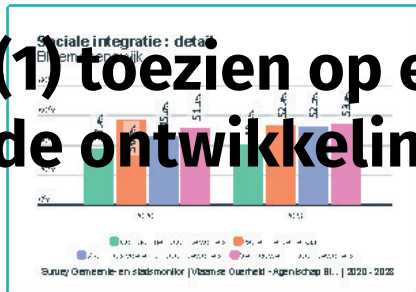
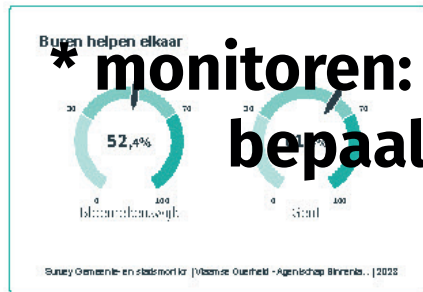
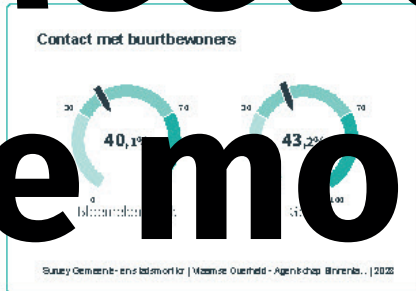
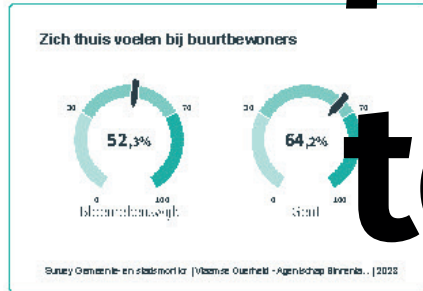
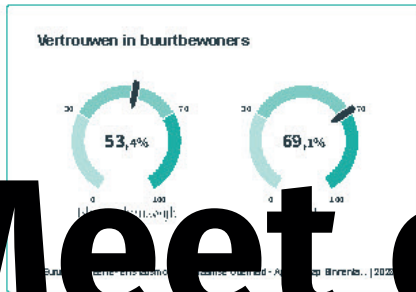
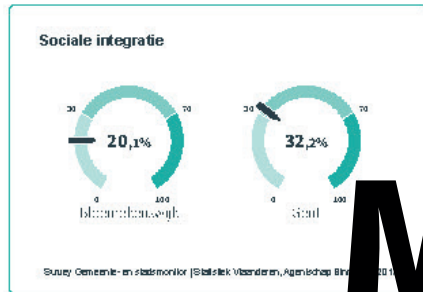

#4 ELK ZIJN DEEL IS NIETS TE VEEL.

- > aangezien de maatschappelijke opdracht groter is in de steden, is het logisch dat ze een groter aandeel van bovenlokale middelen krijgen.
- > dat staat of valt met de mate waarin die opdracht ook daadwerkelijk opgenomen wordt.
- > de Stad doet dit zeker en vast binnen het betreffende beleidsdomein, maar in de ruimtelijke beleidsdomeinen, en zeker op projectniveau kan het nog beter!
- > belang van solidariteit tussen stad en stadsregio, en tussen steden onderling.

Samenleven

Sociaal weefsel in de buurt

#5

Meet om (niet) te monitoren*.

* monitoren: (1) toezien op een proces, (2) continu evalueren om bepaalde ontwikkelingen te volgen, (3) controleren.

Intensiteit van contacten
Voor meer details, klik op de gemeentelijke logo's

#5 MEET OM (NIET) TE MONITOREN*.

* monitoren: (1) toezien op een proces, (2) continu evalueren om bepaalde ontwikkelingen te volgen, (3) controleren.

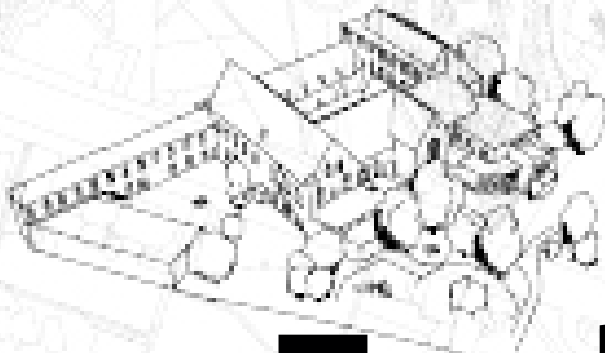
> meten is weten, en is het begin van goed beleid, zowel aan vraagzijde (vb. armoede-indicatoren) als aanbodzijde (vb. sociale kaart, vastgoedscan).

> maar... niet alles is meetbaar, dus terreinkennis (ruimtelijk & sociaal) is essentieel, en daar hebben de regisseurs van de Stad een sleutelrol

> maar... Stad Gent heeft vaak de neiging om alles in kaders en normen te gieten, maar dat staat haaks op welzijnswerk-als-maatwerk. Soms is een grijze zone net essentieel voor de werking.

#6

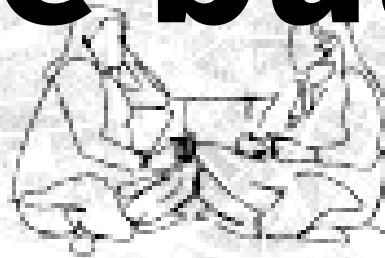
**Zoek koppelingen
in de buurt.**

Gemeenschapstal

Klasproefvrije

Station Gent Sint-Pieters

#6 ZOEK KOPPELINGEN IN DE BUURT.

- > de buurt als essentieel platform, zowel in ruimtelijke zin als in sociale zin. Gent heeft een sterke traditie in buurtwerking, en daar kan op voortgebouwd worden.
- > veel initiatieven werken op buurniveau. Maar ook projecten die de ganse stad bedienen moeten uiteindelijk in hun eigen buurt ingepast worden!
- > belang om van onderuit te agenderen, te politiseren; essentieel onderdeel van mensgericht plannen!

**MAKELEN IN
MAATSCHAPPELIJK
WELZIJN**

"wachlijsten" "gent"

Ongeveer 55.200 resultaten (0,20 seconden)

#7

**Welzijn is... van de
nood een deugd
maken.**

#7 WELZIJN IS... VAN DE NOOD EEN DEUGD MAKEN.

- > de vraag is altijd groter dan het aanbod – zo niet was er geen (kans)armoede, zeker in een context van besparingen!
- > dat hoeft geen aanleiding te geven tot ‘crisismanagement’, maar net tot een vernieuwing van de zorg- en welzijnsparadigma’s.
- > delen als sleutel om de schaarste te verzachten, maar ook om winsten te boeken op vlak van efficiëntie en impact.
- > ruimtelijk vraagstuk uiteraard, maar ook een kwestie van werking in vraag stellen (zeker in relatie tot de andere actoren met wie gedeeld wordt)

#8

(Vieren)deel de erfenis
van de oude instituten.

#8 (VIEREN)DEEL DE ERFENIS VAN DE OUDE INSTITUTEN.

> de instituten blijven, maar moeten veranderen. Dat brengt uitdagingen en kansen met zich mee!

> de uitdagingen zijn:

- werking bijsturen als een tanker,
- weerbarstige gebouwen en sites,
- de huisarchitect
- de levensbeschouwelijke a priori's
- hun hefboomen (politiek, bovenlokaal,...)

> de kansen zijn:

- betrokkenheid, deskundigheid en toewijding
- hun hefboomen (politiek, bovenlokaal,...)
- de vastgoedpositie!

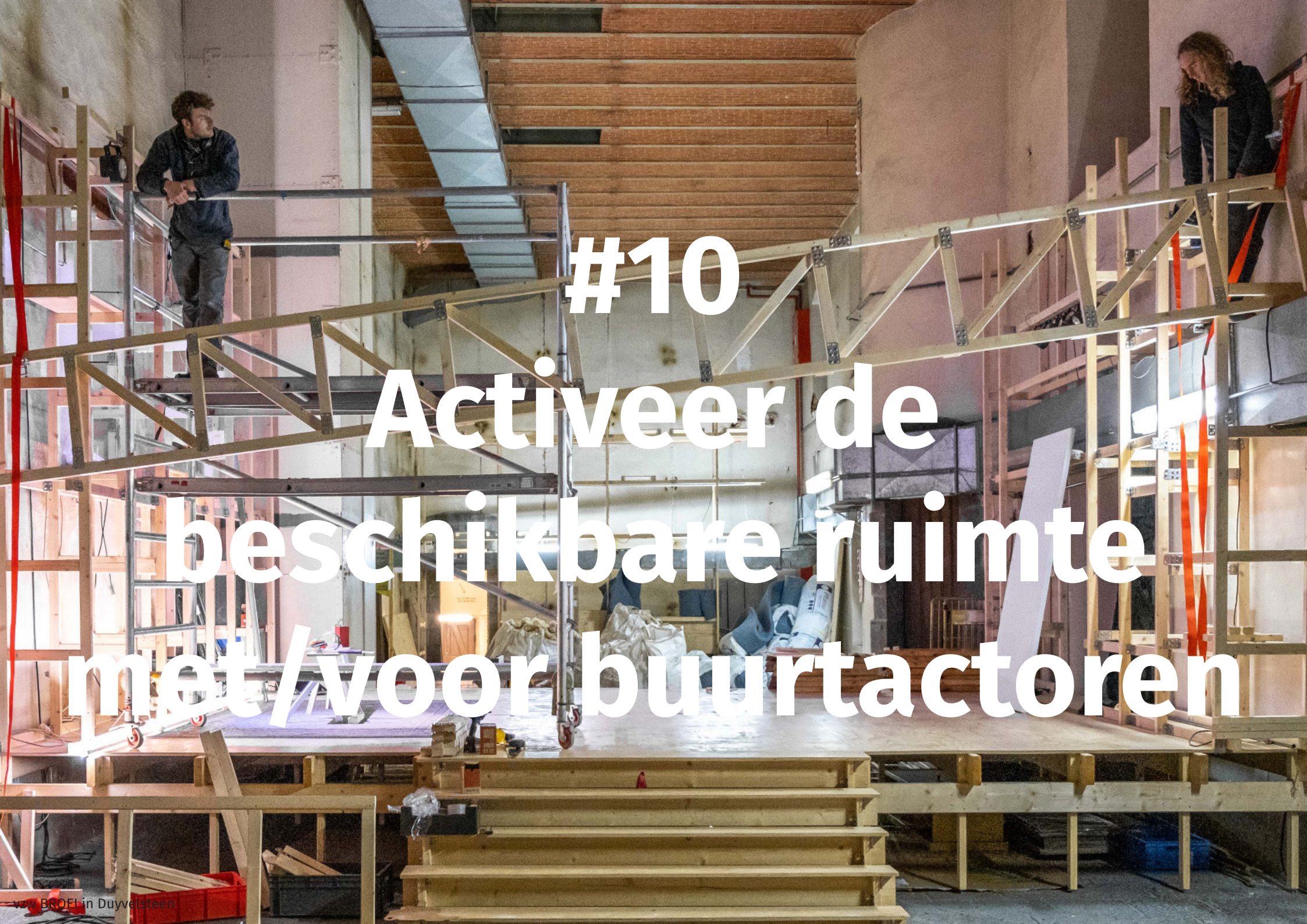
#9

**Verander kokers
in communicerende
vaten.**

#9 VERANDER KOKERS IN COMMUNICERENDE VATEN.

- > vermaatschappelijking van zorg- en welzijnsvragen betekent dat ze zich positioneren in een veel breder veld van domeinen en disciplines;
- > maar ook inbedding in andere logica's: in ruimte (vb. nabijheid) en in tijd (vb. het pad/traject van individu doorheen zorg)
- > belang van boundary spanners: individuen die in een specifieke context de samenhang kunnen zien, bewaken en agenderen.
- > kern blijft wel zorg en welzijnswerk, ze vloeien in elkaar over in zo'n logica (essay maakt geen onderscheid)
- > complementariteit in werking opzoeken en uitdiepen, betekent ook samen landen op een fysieke plek.

#10

Activeer de
beschikbare ruimte
met/voor buurtactoren

#10 ACTIVEER DE BESCHIKBARE RUIMTE MET/VOOR BUURTFACTOREN

- > op het vlak van ruimte-strategie ligt er een héél expliciete taak voor de Stad, namelijk die van makelaar.
- > makelen = het matchen van aanwezige (en latente) behoeftes met het beschikbare aanbod, dient op buurniveau te gebeuren
- > ligging van stedelijk vastgoed absolute troef!
- > voorstel: Taskforce Welzijn, cfr. die voor het onderwijs, maar zal rekening moeten houden met versplinterde actorenveld + onevenwicht tussen kleine en grote spelers
- > stadsbrede taskforce zal buurtspecifiek moeten kunnen werken (i.s.m. regisseurs)
- > in eerste instantie het eigen vastgoed voor sociaal werk, in tweede instantie medegebruik van ander eigen vastgoed, in derde instantie het activeren van andermans vastgoed

OVER WOONZORGEN EN ZORGWONEN

#11

De woonmarkt kampt met kopzorgen

#11 DE WOONMARKT KAMPT MET KOPZORGEN

- > dit gaat niet over betaalbaarheid --> volgend essay
- > woonbeleid en sociaal beleid liggen institutioneel redelijk ver uiteen.
- > iedereen woont, maar voor sommige burgers is dat wonen de facto een onderdeel van zorg. Die zorgsituatie heeft een impact op het wonen voordien en nadien.
- > de Gentse woonmarkt is een agressief beest, en wie zorg- of welzijnsnoden heeft, vindt niet altijd een aangepaste woning!
- > samenlevingsproblemen in bepaalde wijken of wooncomplexen worden in grote mate hierdoor veroorzaakt.
- > kortom: wonen is erg normatief, en niet iedereen past binnen deze norm.

#12

Wonen is als liefde...
onvoorwaardelijk!

#12 WONEN IS ALS LIEFDE... ONVOORWAARDELIJK!

- > pleidooi voor Housing First als principe.
- > (on)voorwaardelijkheid van het wonen versus tegenspreekbaarheid van voorwaarden.
- > zeker voor mensen in de deelverzameling van zorgnoden is dit van belang.
- > maar: de vraag is vele malen groter dan het aanbod!

A yellow crane is lifting a dark wooden modular building unit. The unit is rectangular with large windows and is suspended by cables. In the background, there is a brick building with a gabled roof and a church tower. The sky is blue with some clouds. The ground is covered in snow, and there are some people and vehicles in the foreground.

#13

Zorg voor allerlei
woontypes...

www.noordzeekranen.be

#13 ZORG VOOR ALLERLEI WOONTYPES...

- > in Gent is er een veelheid aan kleinschalige wooninitiatieven waar één of andere vorm van ondersteuning aan gekoppeld is.
- > de kleinschaligheid is een absolute troef: het laat maatwerk, contextuele inbedding en experiment toe!
- > behoefte om op te schalen, niet in omvang maar in aantal; vele druppels kunnen de hete plaat wel degelijk doen koelen!
- > belang om te 'mogen' bijleren! Niet ieder project kan een eenzijdig succesverhaal zijn, en dat is ok. (cfr. Lübecksite)

#14

**... en bouw op nieuwe
allianties.**

#14 ... EN BOUW OP NIEUWE ALLIANTIES.

- > zorg deinstitutionaliseert, komt in de leefomgeving, en dus soms ook in de woning
= verschuiving van wonen in een zorgomgeving naar zorgen in een woonomgeving!
- > opdrachtgeverschap herbekijken: een zorgaanbieder is geen woonontwikkelaar, en een woonmaatschappij is geen welzijnsorganisatie.
- > inzetten op allianties waarbij iedereen zich kan focussen op waar hij goed in is.
- > concreet: op zoek naar piloten in Gent, voor pijler 3 van het sociaal woonstelsel.

**TOT SLOT:
ARMOEDE, OM
TROTS OP TE ZIJN?**

#15

Omarm armoe!

#15 OMARM ARMOE!

- > Armoede is geen stedelijk probleem maar een breder maatschappelijk probleem dat disproportioneel landt in de stad.
- > Gent wordt niet bepaald door de omvang van het armoedevraagstuk, wel door de manier waarop we ermee omgaan! Cijfers zijn daarbij zeer relatief...
- > Exemplarisch hiervoor: nieuwe stadsvernieuwingsprojecten zetten expliciet in op de buurt als plek die zorg en welzijnsondersteuning kan bieden
- > Het betekent ook het omarmen van mensen, en hun capaciteiten, ervaringen en perspectieven; kwetsbaarheid is weerbaarheid.

SAMEN STAD BOUWEN

STADSBOUWMETSTRA
GENT